
Notitie container- en tarievenbeleid

1 Containerbeleid

Voordat begonnen kan worden met de invoering van diftar dient te worden vastgesteld welke aansluitingen gebruik kunnen maken van de gemeentelijke inzameling van huishoudelijke afvalstoffen na invoering van diftar. In onderhavige notitie wordt een overzicht gegeven van de uitgangspunten voor het containerbeleid in de gemeente Heusden.

1.1 Inzameling gft- en restafval

Alle laagbouw aansluitingen in de gemeente Heusden met een woonbestemming krijgen een grijze en groene minicontainer van de gemeente. De containerset is pandgebonden en blijft te allen tijde eigendom van de gemeente. Dit betekent dat ook aansluitingen met een gemixte woon-werk bestemming een containerset krijgen. Opgemerkt wordt dat inwoners van laagbouwaansluitingen met woonbestemming een containerset in principe dienen te accepteren.

Ook scholen, kinderdagverblijven, kerken, begraafplaatsen, de gemeentehuizen, brandweerkazernes, instellingen, verenigingen, buurthuizen, (kleine) bedrijven, stichtingen, hertenkampen, jachthavens, etc. komen in aanmerking voor een containerset van de gemeente. Indien deze instellingen gebruik willen maken van deze optie wordt het reinigingsrecht in rekening gebracht. Het reinigingsrecht wordt op dezelfde wijze berekend als de afvalstoffenheffing. Dat betekent dat het reinigingsrecht ook zal bestaan uit een vastrecht (overeenkomstig met het vastrecht van de afvalstoffenheffing) en een variabel recht. Opgemerkt wordt echter wel dat conform het huidige tarievenbeleid het vastrecht voor bedrijven, instellingen en verenigingen hoger is dan het vast recht voor woonaansluitingen. Deze aansluitingen worden per brief geïnformeerd over de wijzigingen. In dezelfde brief krijgen zij de keuze voorgelegd of zij (ook) na invoering van diftar gebruik wensen te maken van de gemeentelijke afvalinzameling. Deze aansluitingen kunnen eveneens gebruik maken van een containerset. Indien aangeschreven bedrijven niet reageren op de brief, wordt er vanuit gegaan dat zij geen gebruik willen maken van de gemeentelijke afvalinzameling.

1.2 Standaard containerset

Alle laagbouw aansluitingen met een woonbestemming in de gemeente Heusden krijgen voor het aanbieden van zowel gft- als restafval de keuze voor het gebruik van een 140 of 240 liter grijze en groene minicontainer. Voor de keuze van het volume van de groene en grijze container wordt begin maart 2007 een zogenaamde volume-enquête gehouden. In deze enquête kunnen huishoudens aangeven welk volume groene en grijze container zij in gebruik wensen te nemen. Indien een huishouden niet reageert op de volume-enquête krijgen zij automatisch het standaardpakket. In de gemeente Heusden geldt de 140 liter groene en de 240 liter grijze minicontainer als standaard. Naast de keuze voor het volume van de groene en grijze container krijgen huishoudens ook de mogelijkheid een extra groene en/of grijze container(s) in gebruik te nemen. Hiervoor wordt echter wel een extra tarief in rekening gebracht (zie hoofdstuk 2).

Huishoudens krijgen eenmalig, aan het einde van de proefperiode, de mogelijkheid gratis te wisselen van het volume groene en grijze minicontainer. Vanaf 1 januari 2008 hebben alleen huishoudens waarvan de gezinssamenstelling wijzigt, huishoudens die verhuizen binnen de gemeente en huishoudens die in de gemeente komen wonen de mogelijkheid kosteloos van containervolume te wisselen. Voorgesteld wordt in alle overige omstandigheden € 25 per gewisselde container in rekening te brengen. Dit zal worden opgenomen in de verordening afvalstoffenheffing.

Bedrijven die gebruik wensen te maken van de gemeentelijke afvalinzameling krijgen de beschikking over de standaard containerset.

1.3 Verzamelcontainers

Voor huishoudens die momenteel gebruik maken van verzamelcontainers zal geen wijziging optreden in de inzamelwijze. De betreffende huishoudens blijven gebruik maken van de huidige containers. De verzamelcontainers dienen echter wel te zijn afgesloten, zodat geen oneigenlijk gebruik kan plaats vinden. Momenteel wordt een inventarisatie uitgevoerd van de verzamelcontainers die in de openbare ruimte staan opgesteld. Aangezien gebruikers van verzamelcontainers relatief weinig en kwalitatief laag waardig gft-afval aanbieden, wordt in principe geen onderscheid gemaakt naar het aanbieden van gft- en restafval. Deze gebruikers bieden het rest- en gft-afval gezamenlijk aan.

Op een aantal locaties in de vesting Heusden wordt de mogelijkheid onderzocht voor de plaatsing van ondergrondse verzamelcontainers. Huishoudens die momenteel het afval nog

aanbieden met behulp van vuilniszakken maken gebruik van deze ondergrondse containers. De ondergrondse containers worden voorzien van een elektronisch slot, zodat alleen geautoriseerde gebruikers het afval in de ondergrondse containers kunnen gooien. Ook bij ondergrondse verzamelcontainers wordt geen onderscheid gemaakt naar gft- en restafval.

1.4 Containers in de openbare ruimte

In de gemeente Heusden staan op een aantal plaatsen afvalcontainers opgesteld in de openbare ruimte voor recreatieafval. Na invoering van diftar bestaat het risico dat huishoudens afval naar dergelijke locaties gaan brengen, de zogenaamde lekstromen. De gemeente zal afvalcontainers dan ook voorzien van een beugel, waardoor de inwerpopening verkleind wordt. De gemeente Heusden inventariseert momenteel het aantal minicontainers dat vervangen dient te worden. In het beschikbaar gestelde diftar krediet is rekening gehouden met investeringen in afvalcontainers en beugels.

1.5 Overzicht

De belangrijkste voorgestelde beleidsuitgangspunten voor het containerbeleid zijn:

- Alleen huishoudelijke aansluitingen met een woonbestemming kunnen gebruik maken van de inzameling van gft- en restafval door de gemeente Heusden.
- Elke aansluiting krijgt één grijze en één groene minicontainer.
- Elk huishouden krijgt eenmalig de keuze voor het gebruik van een 140 of 240 liter groene en grijze minicontainer.
- De standaard containerset bestaat uit een 140 liter groene en 240 liter grijze container.
- Scholen, kinderdagverblijven, kerken, begraafplaatsen, de gemeentehuizen, brandweerkazernes, instellingen, verenigingen, buurthuizen, (kleine) bedrijven, stichtingen, hertenkampen, jachthavens, etc. komen, indien gewenst, in aanmerking voor een standaard containerset van de gemeente. Zij betalen hiervoor reinigingsrecht.
- Aan het einde van de proefperiode krijgen huishoudens de mogelijkheid eenmalig kosteloos van containervolume te wisselen.
- Vanaf 1 januari 2008 hebben alleen huishoudens waarvan de gezinssamenstelling wijzigt, huishoudens die verhuizen binnen de gemeente en huishoudens die in de gemeente komen wonen de mogelijkheid kosteloos van containervolume te wisselen.
- In alle overige omstandigheden wordt € 25 per gewisselde container in rekening gebracht.

- Huishoudens in hoogbouw en een aantal huishoudens in het centrum van de vesting Heusden bieden afval aan in verzamelcontainers.
- Huishoudens die gebruik maken van verzamelcontainers voor het aanbieden van restafval kunnen het gft-afval in principe niet gescheiden aanbieden.
- Minicontainers voor recreatieafval worden voorzien van beugels.

2 Tarieven gft- en restafval

De gemeente Heusden gaat een diftarsysteem op basis van volume en frequentie invoeren. Dit betekent dat de kosten voor inwoners bestaan uit een vast en een variabel deel. Het vaste deel is het basistarief. Het variabel deel is afhankelijk van het aantal maal dat de minicontainer wordt geleegd.¹

2.1 Vastrecht en containervolume

Het tarief per lediging is afhankelijk van het volume van de container dat in gebruik is. De gemeente Heusden stelt aan elk huishouden een standaard containerpakket ter beschikking. Het standaard containerpakket bestaat uit een groene container van 140 liter en een grijze container van 240 liter.

De mogelijkheid bestaat een extra grijze en/of groene container in gebruik te nemen. Voor elke extra container wordt, ongeacht het volume van deze container, 50 procent² van het vastrecht extra in rekening gebracht bij het betreffende huishouden. Dit wordt vastgelegd in de verordening afvalstoffenheffing.³ Daarna wordt betaald per lediging.

2.2 Verhouding tussen tarieven per fractie

De verwerking van restafval is duurder dan verwerking van gft-afval. Geadviseerd wordt dan ook de werkelijke verwerkingskosten voor restafval te verrekenen in het variabele tariefdeel voor restafval en de werkelijke verwerkingskosten voor gft-afval in het variabele tariefdeel voor gft-afval. Het tarief voor gft-afval zal hiermee lager worden dan het tarief voor restafval. Opgemerkt wordt dat een lager tarief voor gft-afval het scheidingsgedrag negatief zal

¹ De tarieven komen tot stand op basis van een overzicht van de werkelijke kosten van de afvalinzameling en afvalverwerking en de verwachte baten als gevolg van de invoering van diftar. Baten zoals verminderde verwerkings- en inzamelkosten.

² Dit percentage is gekozen op basis van ervaringscijfers in andere gemeenten.

³ Volstaan kan worden met het opnemen van het extra tarief in de tarieventabel bij de verordening, waarbij expliciet dient te worden verwezen dat het een extra tarief betreft voor het in bruikleen hebben van een extra container (eventueel ongeacht kleur en/of volume).

beïnvloeden. Immers het wordt dan financieel aantrekkelijk restafval in het gft-afval te gooien.

Ervaringen in andere diftargemeenten leren echter dat de vervuiling van gft-afval minimaal blijft. Daarom wordt voorgesteld om een tarief voor gft-afval in te stellen dat lager is dan het tarief voor restafval.

2.3 Verhouding tussen vaste en variabele tariefdelen

De kosten voor de inwoners bestaan uit een vast en een variabel deel. Het vaste deel is het basistarief. Het variabele deel is afhankelijk van het aantal maal dat de minicontainer wordt geleegd. Voor het berekenen van het vaste en variabele tarief deel dient een keuze gemaakt te worden in de toewijzing van de kosten aan beide tariefdelen.

Geadviseerd wordt de kosten voor inzameling en verwerking van het ingezamelde gft- en restafval te verrekenen in het variabele tariefdeel. De overige kosten, zoals kosten voor inzameling en verwerking van gescheiden afvalstromen (glas, papier, textiel, etc.), beheer en exploitatie milieustraat, beleid en handhaving, worden verrekend in het vaste tariefdeel. Op deze wijze is het voor inwoners direct inzichtelijk wat de kosten zijn voor inzameling en verwerking van gft- en restafval.

2.4 Tarief voor gebruikers verzamelcontainers

Inwoners van hoogbouw en een aantal inwoners van het centrum van de vesting Heusden maken gebruik van verzamelcontainers. Omdat de bovengrondse verzamelcontainers niet voorzien (kunnen) worden van technische middelen voor individuele registratie van het afvalaanbod, wordt voor deze gebruikers een uniform omslagtarief gehanteerd. Voorgesteld wordt om bij de opbouw van het tarief uit te gaan van het vaste aandeel in het tarief en het gemiddelde van het variabele deel van het tarief. Geadviseerd wordt wel onderscheid te maken naar één- en meerpersoonshuishoudens. Dit zou bereikt kunnen worden door bij een meerpersoonshuishouden uit te gaan van de variabele kosten voor een standaardset en bij een éénpersoonshuishouden van twee 140 liter containers.

Bij het gebruik van ondergrondse verzamelcontainers is individuele registratie van het afvalaanbod wel mogelijk. Hierbij wordt iedere opening afzonderlijk geregistreerd. Doordat de inwerpzuil is voorzien van een inwerptrommel met een volume van 80 liter is het mogelijk per

opening een bedrag in rekening te brengen.⁴ Voorgesteld wordt het bedrag voor het inwerpen van een liter afval in een ondergrondse container gelijk te stellen aan het bedrag voor het aanbieden van een liter restafval in minicontainers. Naast een bedrag per inworp wordt ook het vaste tariefdeel in rekening gebracht.

2.5 Overzicht

De belangrijkste voorgestelde beleidsuitgangspunten voor het tarievenbeleid zijn:

- Alle huishoudens die gebruik maken van minicontainers of ondergrondse verzamelcontainers betalen jaarlijks een vast tariefdeel. Hierbij wordt een differentiatie aangebracht in het vastrecht naar éénpersoons- en meerpersoons-huishoudens.
- In het vaste tariefdeel worden alle kosten die de gemeente maakt voor de inzameling van huishoudelijk afval, exclusief de inzamel- en verwerkingskosten voor gft- en restafval, evenredig doorbelast aan alle huishoudens.
- Per extra container (groen of grijs) wordt de helft van het vaste recht extra in rekening gebracht.
- Naast het vaste tariefdeel betalen huishoudens die gebruik maken van minicontainers of ondergrondse verzamelcontainers een variabel tariefdeel. Het variabele tariefdeel is afhankelijk van het aantal malen dat een huishouden de groene en grijze minicontainers aanbiedt, inclusief het aantal keren dat een extra container wordt aangeboden, danwel het aantal keren dat afval wordt ingeworpen in de ondergrondse verzamelcontainer.
- De werkelijke kosten voor inzameling en verwerking van gft-afval worden doorberekend in het variabele tariefdeel voor gft-afval.
- De werkelijke kosten voor inzameling en verwerking van restafval worden doorberekend in het variabele tariefdeel voor restafval.
- De prijs voor het aanbieden van een liter afval in een ondergrondse verzamelcontainer komt overeen met de prijs voor het aanbieden van een liter restafval in een minicontainer.
- Huishoudens die gebruik maken van bovengrondse verzamelcontainers betalen een omslagtarief. Het omslagtarief bestaat uit een vast tariefdeel en een variabel tariefdeel. Het vaste tariefdeel is gelijk aan het vaste tariefdeel voor huishoudens die gebruik maken van minicontainers of ondergrondse verzamelcontainers. Het variabele tariefdeel is gelijk aan het gemiddelde variabele tariefdeel van gebruikers

⁴ Met een inwerptrommel van 80 liter is het mogelijk een volle vuilniszak van 60 liter in te werpen.

van minicontainers. Bij het vaststellen van de hoogte van het variabele tariefdeel wordt onderscheid gemaakt naar één- en meerpersoonshuishoudens.

3 Tarieven

De definitieve tarieven voor 2008 zullen eind 2007 vastgesteld dienen te worden. In februari 2007 is het echter noodzakelijk al te beschikken over proeftarieven op basis van de begroting van 2007. Inwoners krijgen immers in maart 2007 de vraag gesteld welk volume containers zij in gebruik wensen te nemen. Bij de keuze van het volume van de minicontainer is het belangrijk een goede indicatie te hebben van de toekomstige tarieven. Dit voorkomt veel containerwisselingen aan het einde van het jaar. Ook kunnen inwoners op basis van deze proeftarieven inzicht krijgen in de hoogte van de afvalstoffenheffing als ware het dat diftar zou zijn ingevoerd.

3.1 Onzekerheden

Het voorstel voor de proeftarieven voor 2007 is gebaseerd op de tot nu toe bekende gegevens en aannamen. Aangezien in deze aannamen nog enige onzekerheden zitten is het nog niet mogelijk definitieve tarieven te berekenen. Deze onzekerheden zullen gedurende de invoering inzichtelijk worden zodat eind 2007 correcte definitieve tarieven kunnen worden vastgesteld. Het betreft de volgende onzekerheden:

- Effecten van de volumekeuze op het variabel tariefdeel (keuze voor veel grote containers leidt tot een relatief lage prijs per aanbidding);
- Daadwerkelijk aanbod gft- en restafval (op basis van gegevens uit de proefperiode kan hiervoor in november 2007 een realistische aanname worden gedaan voor de vaststelling van de tarieven voor 2008);
- Definitieve kosten voor de aan te schaffen goederen, zoals minicontainers en chips.

3.2 Uitgangspunten

Voor de berekening van de vaste en variabele tariefdelen voor de proeftarieven 2007 is gebruik gemaakt van de volgende uitgangspunten, zie ook hoofdstuk 2:

- Het totaal van de verwerkings- en inzamelkosten voor gft- en restafval wordt gedekt door het variabele tariefdeel. Alle overige kosten worden gedekt uit het vaste tariefdeel. Het betreft dan kosten voor o.a. glaszameling, inzameling oud papier, inzameling grof vuil, beheer en exploitatie milieustraat, inzameling kca en beleid.
- Op basis van referentiegegevens is aangenomen dat circa 80 procent van de huishoudens na invoering van diftar gebruik maakt van een 240 liter minicontainer

voor restafval. De overige 20 procent maakt gebruik van een 140 liter minicontainer voor restafval;

- Op basis van referentiegegevens is aangenomen dat circa 30 procent van de huishoudens na invoering van diftar gebruik maakt van een 240 liter minicontainer voor gft-afval. De overige 70 procent maakt gebruik van een 140 liter minicontainer voor gft-afval;
- Op basis van referentiegegevens is aangenomen dat de grijze minicontainers gemiddeld 17 keer per jaar en de groene minicontainers 9 keer per jaar worden aangeboden, ongeacht het volume van de containers;

Aangezien op dit moment sprake is van onzekerheden voor de berekening van de werkelijke hoogte van het variabele en vaste tariefdeel worden kunnen op dit moment alleen voorlopige tarieven worden gegeven.

3.3 Overzicht

Op basis van de gestelde uitgangspunten wordt een vast tariefdeel verwacht van € 123,60.

Deze uitgangspunten hebben vervolgens geleid tot de volgende voorlopige tarieven:

	Variabel tarief
240 liter restafval per lediging	€ 6,56
140 liter restafval per lediging	€ 3,82
240 liter gft-afval per lediging	€ 4,43
140 liter gft-afval per lediging	€ 2,59
Prijs per inworp in ondergrondse afvalcontainer	€ 1,53

Het tarief voor éénpersoonshuishoudens die gebruik maken van bovengrondse verzamelcontainers zal naar verwachting € 196,80 bedragen. Het tarief voor meerpersoonshuishoudens die gebruik maken van bovengrondse verzamelcontainer zal naar verwachting € 246,60 bedragen.

Door de kosten voor inzameling in het variabele tarief op te nemen, zoals hierboven is voorgesteld, wordt een risicofactor ingebouwd, aangezien de inzamelkosten een vaste kostenpost is. Wanneer bijvoorbeeld de aanbiedfrequentie van minicontainers lager is dan is aangenomen zullen de inkomsten lager zijn dan verwacht. Indien de aangeboden hoeveelheid gft- en restafval niet evenredig daalt en daarmee de verwerkingskosten dus niet evenredig zullen dalen, zullen de totale kosten niet uit de inkomsten afvalstoffenheffing kunnen worden gedekt. Het omgekeerde geldt uiteraard ook. Indien de huishoudens de

containers vaker aanbieden dan is aangenomen zullen de inkomsten hoger zijn dan de uitgaven. Opgemerkt wordt dat bij de huidige wijze van berekening van de afvalstoffenheffing een dergelijk risico ook bestaat. Het is daarom raadzaam de egaliseringsreserve afvalstoffenheffing, waarmee fluctuaties in inkomsten en uitgaven kunnen worden verevend, in stand te houden.

3.4 Huidige en gemiddelde afvalstoffenheffing in 2008

De afvalstoffenheffing in 2007 ziet er als volgt uit:

- éénpersoonshuishoudens: € 202,44⁵
- meerpersoonshuishoudens: € 292,44⁵

De gemiddelde totale afvalstoffenheffing in 2008 zal er naar verwachting als volgt uitzien:

- huishouden met standaard containerset: € 249,28
- huishouden met grote containerset: € 264,00
- huishouden met kleine containerset: € 205,44⁶
- meerpersoonshuishouden dat gebruik maakt van een ondergrondse verzamelcontainer: € 246,00
- éénpersoonshuishouden dat gebruik maakt van een bovengrondse verzamelcontainer: € 196,80
- meerpersoonshuishouden dat gebruik maakt van een bovengrondse verzamelcontainer: € 246,00

4 Tegemoetkoming in de kosten

In de gemeente Heusden wordt in uitzonderlijke gevallen de afvalstoffenheffing voor maximaal 75 procent kwijtgescholden. Ook na de invoering van diftar blijft de mogelijkheid bestaan een gedeelte van de afvalstoffenheffing aan speciale doelgroepen kwijt te schelden.

Het betreft:

- Sociale minima, en
- Huishoudens met veel medisch afval

⁵ Het huidige tarief van de afvalstoffenheffing is ongeveer € 9,50 lager uitgevallen, omdat hiervoor in 2007 een bijdrage is gehaald uit de egaliseringsreserve afvalstoffenheffing.

⁶ Aangenomen wordt dat een éénpersoonshuishouden kiest voor een kleine containerset. Ook wordt verwacht dat het aanbiedgedrag van een éénpersoonshuishouden lager zal zijn dan gemiddeld. Een éénpersoonshuishouden zal dan ook naar verwachting een lager bedrag aan afvalstoffenheffing betalen dan € 205,44. Zie voor de onderliggende berekeningen het document dat ter inzage ligt.

4.1 Minimabeleid en de afvalstoffenheffing bij tariefdifferentiatie

Met de invoering van tariefdifferentiatie moet een nieuwe balans worden gezocht tussen de sociale doelstellingen voor lastenverlichting en de doelstellingen voor afvalpreventie en verbeterde scheiding. Hierbij zal een keuze moeten worden gemaakt omtrent de vraag welk deel van de afvalstoffenheffing kwijtgescholden moet worden. Dient als uitgangspunt het eerder vastgestelde percentage van 75% te worden gehandhaafd?

4.1.1 Juridisch kader minimabeleid

Op grond van de Invorderingswet kan gehele of gedeeltelijke tegemoetkoming in de kosten worden verleend, indien de belastingplichtige niet in staat is om anders dan met buitengewoon bezwaar de aanslag te voldoen. Hiertoe dient een vermogenstoets en inkomenstoets plaats te vinden, waarbij uitgegaan dient te worden van de regelgeving zoals opgenomen in de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990.

4.1.2 Mogelijkheden

Bij de keuze van maatregelen van tegemoetkoming aan de minima is het zoals gezegd noodzakelijk een balans te vinden tussen de doelstelling van het sociale beleid en het milieubeleid. Kortingen verminderen de prikkel tot afvalpreventie en verbeterde scheiding. Geheel kwijtschelden van de heffing kan ongewenste effecten tot gevolg hebben.

Mogelijkheden voor kwijtschelding zijn:

- Tegemoetkoming in de kosten van de vaste heffing;
- Tegemoetkoming in de kosten van de variabele heffing;
- Tegemoetkoming in de totale kosten van de heffing, zowel in de vaste kosten als de kosten per lediging;
- Tegemoetkoming voor de bewoners die hun afval dienen te storten in bovengrondse verzamelcontainers.

Allereerst moet de vraag beantwoord worden in welke mate kwijtschelding verleend moet worden. Als uitgangspunt wordt genomen het vastgestelde percentage van 75% van de totale kosten. Hierna zal bezien moeten worden op welke wijze dit percentage zo dicht mogelijk benaderd wordt en op welke wijze de kwijtschelding het beste verleend kan worden.

Wanneer uitgegaan wordt van een meerpersoonshuishouden met een standaard containerset en een gemiddeld aantal ledigingen dan is men een totaalbedrag van € 249,28

verschuldigd. Dit bedrag bestaat uit € 123,60 als dekking van de vaste kosten en € 125,68 als dekking van de variabele kosten en gebaseerd op 17 keer ledigen van een 240 liter restafvalcontainer en 9 keer ledigen van een 140 liter gft-container. Wanneer 75% van € 249,28 wordt kwijtgescholden resteert een bedrag van € 62,32 dat de belastingplichtige moet betalen. Als de kwijtschelding zodanig geregeld wordt dat naast het vaste bedrag ook 50% van het aantal ledigingen wordt kwijtgescholden resteert voor de belastingplichtige een verschuldigd bedrag van € 62,84.

Een goede optie zou dus kunnen zijn dat de kwijtscheldingsregeling zodanig wordt opgebouwd dat het vaste bedrag wordt kwijtgescholden en 50% van het aantal ledigingen, afhankelijk van de grootte van de container. Bij ondergrondse containers zou dit naast het vaste bedrag, 50% van het aantal stortingen kunnen bedragen en bij bovengrondse containers, waar belastingplichtigen een vast bedrag verschuldigd zijn van 75% van dit vaste bedrag.

Een en ander zal nader uitgewerkt dienen te worden in een nieuwe kwijtscheldingsregeling die in 2008 in dient te gaan.

4.2 Huishoudens met veel afval om medische redenen

Als gevolg van de invoering van tariefdifferentiatie zullen inwoners die vanwege medische redenen veel afval hebben worden geconfronteerd met een hogere aanslag afvalstoffenheffing.

De vraag doet zich nu voor of het mogelijk en wenselijk is een voorziening te treffen waardoor deze inwoners gecompenseerd worden voor de extra kosten.

4.2.1 Aantal aanvragen

Het vragen van hulp, bijstand, kwijtschelding of anderszins blijft voor vele inwoners moeilijk. Naar verwachting zal het aantal verzoeken voor een tegemoetkoming in de kosten voor medisch afval dan ook gering zijn. Het feit dat slechts weinig gebruik zal worden gemaakt van een regeling is op zich onvoldoende reden als gemeente geen standpunt in te nemen of beleid te formuleren. Op het moment dat vragen vanuit de bevolking worden gesteld, dient de gemeente daar antwoord op te hebben.

4.2.2 Overwegingen

Met de invoering van tariefdifferentiatie streeft de gemeente verschillende doelstellingen na waaronder afvalpreventie en een eerlijker verdeling van de kosten.

Vanuit oogpunt van een eerlijke kostenverdeling kan worden gekozen geen tegemoetkoming te geven in de kosten van bewoners met veel afval, onafhankelijk van de reden. Preventie van afval is mogelijk wanneer keuzen kunnen worden gemaakt. In zekere zin geldt dit ook voor babyluiers en de situatie van grote gezinnen.

Wanneer sprake is van een meer dan gemiddeld afvalaanbod met een medische oorzaak bestaat die keuze niet. Bewoners met medisch afval hebben op dat deel van het afvalaanbod geen invloed. Het belasten van deze afvalstoffen op dezelfde manier als 'gewone' afvalstoffen zal geen verbetering van de inzamelresultaten tot gevolg hebben en de bewoners zien zich geconfronteerd met een in feite toegenomen vaste kostenpost.

4.2.3 Juridisch kader tegemoetkoming in kosten ivm medisch afval

Verschillende gemeenten in Nederland hebben tariefdifferentiatie ingevoerd en beleid geformuleerd ten aanzien van bewoners met veel afval door medische oorzaken. De wijze waarop dit beleid wordt ingevuld verschilt per gemeente.

Reductie of verlaging van de afvalstoffenheffingen in uitzonderlijke gevallen is mogelijk door toepassing van de hardheidsclausule opgenomen in artikel 63 van de Algemene Wet rijksbelastingen. De hardheidsclausule maakt het mogelijk tegemoet te komen aan onbillijkheden wanneer volgens de letter van de wet belasting verschuldigd is, terwijl doel en strekking van de wet daartoe geen aanleiding geven. Uit het woord 'tegemoetkoming' blijkt dat dit artikel alleen kan worden gehanteerd voor belastingverlichting, een ongemotiveerd belasting voordeel mag hierdoor niet ontstaan.

De bevoegdheid tot toepassing van de hardheidsclausule ligt bij het college van Burgermeester en Wethouders. Toepassing van de hardheidsclausule kan worden gedelegeerd aan de heffings/invorderingsambtenaar.

Er staan geen rechtsmiddelen open tegen een beslissing waarbij een beroep op toepassing van de hardheidsclausule wordt afgewezen. Dit laat onverlet dat gelijke gevallen identiek behandeld dienen te worden.

Een richtlijn voor het toepassen van de hardheidsclausule is vereist. Aspecten die hierbij van belang zijn:

-
- De grote hoeveelheid afval wordt veroorzaakt door omstandigheden die buiten de directe invloedssfeer van de belastingplichtige liggen, zoals ziekte.
 - De belastingplichtige dient zelf een verzoek in. De frequentie waarmee dit dient te gebeuren moet worden vastgesteld.
 - Het verzoek dient te worden onderbouwd.
 - Bij toepassing van de clause is de vermindering gelijk aan een van tevoren vastgesteld maximum.

De gemeente kan in grote lijnen kiezen uit twee opties:

- Individuele beoordeling van aanvragen waarbij de kosten afhankelijk zijn van het ziektebeeld (incontinentie, nierdialyse, stoma)
- Generieke maatregel waarbij de korting in alle gevallen gelijk is.

Een generieke maatregel is voor de gemeente eenvoudiger uit te voeren dan één op basis van een individuele beoordeling van de aanvraag op basis van het ziektebeeld.

4.2.4 Mogelijke maatregelen

- 1 Stel een aantal ledigingen op jaarbasis vast die door de betreffende inwoner niet hoeft te worden betaald.
- 2 Geef de inwoner een extra grijze minicontainer, alleen bedoeld voor het medisch afval. Ledigingen van deze container worden niet aan de inwoner doorbelast.

4.2.5 Uitvoering

Omwillen van de eenduidigheid bij de uitvoering van de maatregelen heeft het vaststellen van een algemeen geldende maatregel de voorkeur.

Een belastingplichtige moet zelf een verzoek om tegemoetkoming bij de gemeente indienen. De onderbouwing van de aanvraag door een bewoner kan op verschillende manieren plaatsvinden. De meest gebruikelijke manieren zijn:

- via een medische verklaring van de huisarts;
- via aankoopbewijzen van apotheek/ bewijzen van de ziektekostenverzekeraar.

Om privacy redenen zijn huisartsen niet altijd bereid een medische verklaring af te geven ondanks verzoeken van patiënten. Dit kan ongelijkheid tot gevolg hebben. Eenvoudiger is het om op naam gestelde aankoopbewijzen of bewijzen van levering van bijvoorbeeld een ziektekostenverzekeraar bij een aanvraag als bewijs te vragen.

Gezien de privacy gevoeligheid van de aanvragen, is het van belang eenduidig te zijn over de wijze waarop aanvragen moeten worden ingediend en hoe en wie de aanvragen binnen het gemeentehuis behandelt. Vaak wordt een gecombineerde inzet van verschillende teams tot stand gebracht om de gewenste mate van vertrouwelijkheid voor inwoners te bereiken.

4.3 *Advies*

Voorgesteld wordt om ook huishoudens met veel medisch afval een tegemoetkoming in de kosten te verlenen. Een nadere uitwerking van deze tegemoetkoming zal in de loop van 2007 plaats vinden.